

Lovforslag nr. L 19. Fremsat den 7. oktober 2004 af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

(Virksomhedspraktik til særligt udsatte unge under 18 år)

§ 1

I lov nr. 419 af 10. juni 2003 om en aktiv beskæftigelsesindsats, som senest ændret ved lov nr. 423 og 424 af 9. juni 2004, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, nr. 7, udgår: »og«, i § 2, nr. 8, udgår: ».« og efter »til« indsættes: », og«, og efter nr. 8 indsættes:

»9) særligt udsatte unge under 18 år, hvor de eksisterende tilbud til unge under 18 år efter lov om social service ikke er tilstrækkelige, og som efter kommunens vurdering har behov for et tilbud efter kapitel 11.«

2. Efter § 50 indsættes:

»Kapitel 11 a

Virksomhedspraktik til særligt udsatte unge under 18 år

§ 50 a. Kommunen kan give tilbud om virksomhedspraktik efter kapitel 11 til særligt udsatte unge under 18 år, der er omfattet af § 2, nr. 9.

Stk. 2. Under virksomhedspraktik modtager den unge en godtgørelse. Godtgørelsen fastsættes i samarbejde med de faglige organisationer og med udgangspunkt i den mindste overenskomstnæssige timeløn på det aktuelle ansættelsesområde. Godtgørelsen kan højst udgøre et beløb, der svarer til beløbet i § 25 f, stk. 2, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik.

Stk. 3. Afgørelse om virksomhedspraktik efter stk. 1 træffes med samtykke fra den unge og forældremyndighedens indehaver.«

3. I § 117, stk. 1, indsættes efter »jobplaner«: », godtgørelse efter § 50 a.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2005.

Stk. 2. Unge, der ved lovens ikrafttræden har fået et tilbud efter § 1 i bekendtgørelse af om forsøgsordninger efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, vil kunne fortsætte efter de rammer, der er fastsat i bekendtgørelsen.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I. Forslagets indhold

Som led i indsatsen for unge kriminelle under 18 år foreslås, at de gode erfaringer fra projekt »Spydspidsen« i Københavns Kommune udbredes til en generel ordning, som giver kommunerne mulighed for at tilbyde redskabet virksomhedspraktik til marginaliserede unge primært mellem 15-18 år.

Målgruppen er unge med massive problemer, som for hovedpartens vedkommende i årevis efter lov om social service har fået hjælp og støtte, men uden at det har ført den unge ind på det rette spor.

Det foreslås, at kommunen under virksomhedspraktikken kan yde den unge en godtgørelse, som højest kan udgøre et beløb, der svarer til satsen for unge udeboende under 25 år, der har modtaget kontanthjælp i 6 måneder eller mere efter lov om en aktiv socialpolitik. Godtgørelsen fastsættes i samarbejde med de faglige organisationer og med udgangspunkt i den mindste overenskomstmæssige timeløn på det pågældende område.

2. Baggrunden for forslaget

Projekt »Spydspidsen« har siden år 2000 fungeret som en forsøgsordning, som senest er blevet forlænget til den 30. juni 2005, jf. bekendtgørelse om forsøgsordninger efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Projektet omfatter en gruppe meget marginaliserede unge, hvor servicelovens regler om særlig støtte, herunder i form af praktiktilbud efter § 40, stk. 2, nr. 12, har vist sig utilstrækkelige til at give den unge støtte til at komme på rette spor og få den fornødne tilknytning til arbejdsmarkedet.

Der er således tale om unge, som har meget stor risiko for at blive udstødt i forhold til uddannelse og arbejdsmarked, og som er karakteriseret ved et eller flere af følgende forhold:

- De kan ikke længere modtage tilbud i det almindelige skolesystem,

- har dårlige skoleerfaringer, mange skoleskift og lange perioder med mangelfuld eller manglende skolegang/beskæftigelse,
- er kriminelle – flere har modtaget dom,
- har et betydeligt forbrug af rusmidler, især hash,
- har en opvækst med mange brud, svigt og har været anbragt uden for hjemmet.

Af i alt ca. 9.000 unge mellem 15 og 18 år i Københavns Kommune er det max. 200 unge, der tilhører målgruppen. Ca. 100 unge har årligt været omfattet af forsøget. Det vurderes, at målgruppen primært bor i storbyer. På den baggrund skønnes det, at målgruppen, hvor det kan være relevant at give tilbud i lighed med »Spydspidsens«, på landsplan vil udgøre ca. 1000 unge.

I forhold til de traditionelle socialpædagogiske tilbud til unge adskiller »Spydspidsen« sig ved sin meget arbejdsmarkedsrettede tilgang, hvor det er en placering på arbejdsmarkedet, der er omdrejningspunktet i indsatsen.

Forsøget viser, at en arbejdsmarkedsrettet indsats, hvor der sker en individuel matchning af den unge og virksomheden - kombineret med en tæt og differentieret støtte til de unge fra professionelle med samtidig opbakning fra familie og venner - virker. Erfaringen er, at over halvdelen af de unge kommer i gang med arbejde eller uddannelse, over halvdelen får reduceret eller ophører helt med kriminalitet og/eller hashmisbrug, og 1/3 af de unge har også mentalt fået det bedre.

Projektet har således bevirket, at en stor del af de unge, som har været omfattet af forsøget, har fået brudt den »onde cirkel« og har fået et godt grundlag for en fremtidig tilknytning til arbejdsmarkedet.

Metoderne i »Spydspidsen« har således vist sig absolut egnede i forhold til denne gruppe af særligt udsatte unge.

3. Erfaringerne fra projekt »Spydspidsen« bør bruges i indsatsen mod unge kriminelle

Regeringen lægger vægt på, at indsatsen for unge kriminelle styrkes, og det er her vigtigt at udbrede og

udnytte de gode erfaringer fra typer af indsatser, der virker.

Regeringen mener, at alle kommuner skal have mulighed for at kunne bruge de gode erfaringer, Københavns Kommune har indhøstet igennem projekt »Spydspidsen«.

Det foreslås derfor, at erfaringerne fra projekt »Spydspidsen« i Københavns Kommune omsættes til en generel ordning, som giver kommunerne mulighed for at anvende redskabet virksomhedspraktik til marginaliserede unge primært mellem 15-18 år, hvor servicelovens regler om særlig støtte, herunder i form af praktiktilbud efter § 40, stk. 2, nr. 12, har vist sig utilstrækkelige til at give den unge støtte til at komme på rette spor og få den fornødne tilknytning til arbejdsmarkedet.

I forhold til praktiktilbud i medfør af lov om social service adskiller projekt »Spydspidsen« og den her foreslåede ordning sig ved, at der efter forslaget tilbud i videre udstrækning tages udgangspunkt i sædvanlige arbejdsmarkedsforhold, fx i forbindelse med fastsættelse af godtgørelsen.

En forudsætning for at anvende redskabet virksomhedspraktik i den foreslåede ordning er, at kommunen i det konkrete tilfælde skønner, at den unge har brug for netop denne indsats for at få en tilknytning til arbejdsmarkedet, fordi de sædvanlige tilbud efter lov om social service, herunder praktiktilbud i medfør af § 40, stk. 2, nr. 12, i lov om social service har vist sig utilstrækkelige.

Den nuværende affattelse af kapitel 14 om tillægsydelse indebærer, at reglerne om hjælpemidler i lovens § 76 også finder anvendelse på denne målgruppe.

Den nuværende affattelse indebærer endvidere, at lovforslagets målgruppe ikke vil være omfattet af reglerne om mentor og befordringsgodtgørelse.

Det foreslås, at den nuværende affattelse opretholdes.

Der kan forekomme tilfælde, hvor der kan være behov for hjælpemidler med henblik på at understøtte, at den unge kan deltage i virksomhedspraktikken.

Derimod skønnes det, at reglerne om mentor og befordringsgodtgørelse ikke er relevante for ordningen. Begrundelsen er, at den personlige støtte til den unge skal ske gennem det sociale system, og at evt. udgifter til transport forudsættes dækket af godtgørelsen.

Da der er tale om unge, som i forvejen modtager massiv støtte via sociallovgivningen bl.a. på baggrund af tidligere kriminalitet, er der tale om en gruppe, som er omfattet af de regler, som er fastsat i lov om social service om handleplaner. Derfor vil disse unge ikke

skulle være omfattet af bestemmelserne om jobplan i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Det foreslås, at kommunen under virksomhedspraktikken kan udbetale den unge en godtgørelse, som højest kan udgøre et beløb, der svarer til satsen for unge udeboende under 25 år, der har modtaget konthjælp i 6 måneder eller mere efter lov om en aktiv socialpolitik. Beløbet udgør 4.506 kr. (niveau pr. 1. januar 2004). Godtgørelsen fastsættes i samarbejde med de faglige organisationer og med udgangspunkt i den mindste overenskomstmæssige timeløn på det pågældende område. Godtgørelsen er skattepligtig indkomst.

Det foreslås endvidere, at kommunen endeligt afholder udgiften til godtgørelsen. Begrundelsen er, at der er tale om et særligt og individualiseret tilbud, der supplerer og erstatter tilbud efter lov om social service, som kommunen afholder uden refusion fra staten.

II. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Det skønnes, at forslaget er udgiftsneutralt for kommunerne og staten. Der er herved taget hensyn til, at muligheden for at tilbyde de marginaliserede unge virksomhedspraktik supplerer eller erstatter de muligheder, der allerede eksisterer for denne målgruppe efter den sociale lovgivning.

Lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

III. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

IV. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

V. Forholdet til EU-retten

I forslaget til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats blev det i bemærkningerne anført, at redskabet virksomhedspraktik var nyt, og at det derfor ville blive anmeldt til Europa-Kommissionen til godkendelse. Dette skete inden lovens vedtagelse. Efter drøftelse med Kommissionen trak regeringen imidlertid anmeldelsen tilbage ud fra den opfattelse, at virksomhedspraktik er en såkaldt generel foranstaltning, der ikke udgør statsstøtte.

Regeringen har efterfølgende sendt uddybende bemærkninger til Kommissionen om, hvorfor virksomhedspraktik ikke udgør statsstøtte. Dette er sket på baggrund af en anmodning fra Kommissionen, idet

Kommissionen har modtaget en klage over virksomhedspraktikordningen. Kommissionen har ikke besvaret klageren på tidspunktet for dette forslags fremsættelse.

På den baggrund er det vurderingen, at lovforslaget ikke indeholder EU-retlige aspekter.

VI. Høringer

- Lovforslaget er sendt til høring hos følgende:
- Ankestyrelsen
- Beskæftigelsesrådet
- Foreningen af Statsamtmand
- Foreningen af Socialchefer i Danmark
- Kristelig Fagbevægelse

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindredgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, amter og kommuner	Forslaget vil medføre mindredgifter til ydelser efter den sociale lovgivning	Lovforslaget vil medføre merudgifter til godtgørelse i forbindelse med virksomhedspraktik
Administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Vurderingen er, at lovforslaget ikke indeholder EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og 2

Forslaget giver kommunerne mulighed for at give særligt udsatte og truede unge under 18 år, der i forvejen er omfattet af indsatsen for truede unge efter lov om social service, tilbud om virksomhedspraktik. Målgruppen er primært unge mellem 15 – 18 år, men redskabet virksomhedspraktik kan dog også anvendes på fx en 14 - årig, hvis det i konkrete tilfælde skønnes, at denne indsats er den bedst egnede. Det er en forudsætning for tilbud om virksomhedspraktik, at de sædvanlige tilbud efter lov om social service, herunder praktiktilbud i medfør af § 40, stk. 2, nr. 12, i lov om social service har vist sig utilstrækkelige.

Under virksomhedspraktikken modtager den unge en godtgørelse, der fastsættes i samarbejde med de faglige organisationer. Godtgørelsen skal fastsættes således, at der tilstræbes en sammenhæng mellem størrelsen af godtgørelsen og den tid, den unge er i praktik, herunder om den unge lever op til den plan, der er lagt for forløbet. Kommunen vil således kunne reducere godtgørelsen, hvis den unge ikke møder op eller på anden måde udøver en adfærd, der er i strid med planen. Ved fastsættelsen af godtgørelsen vil der kunne tages udgangspunkt i den mindste overens-

komstmæssige timeløn på det pågældende område. Godtgørelsen kan højst udgøre et beløb, der svarer til satsen for unge udeboende, der har modtaget kontanthjælp i 6 måneder eller mere efter lov om aktiv socialpolitik, p.t. 4.506 kr. pr. måned. Ved fastsættelsen af godtgørelsen er der åbnet op for, at kommunen kan skønne, hvad der vil være et rimeligt niveau for godtgørelsen i forhold til den konkrete unge. Godtgørelsen er skattepligtig indkomst.

Kommunens afgørelse om virksomhedspraktik forudsætter, at der foreligger samtykke fra den unge og forældremyndighedens indehaver.

Ordningen gælder, indtil den unge fylder 18 år. Herefter vil den unge kunne modtage tilbud på almindelige vilkår efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og med de ydelser, der følger af lov om aktiv socialpolitik.

Til nr. 3.

Det foreslås, at kommunerne endeligt afholder udgiften til den godtgørelse, kommunen kan yde under virksomhedspraktikken. Begrundelsen er, at der er tale om et redskab, som kan supplere og erstatte foranstaltninger i form af traditionelle pædagogiske tilbud m.v. og således indgå som en ny mulighed i forhold til typer af indsatser over for truede unge, der i forvejen er omfattet af indsatsen for truede unge.

Til § 2

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den 1. januar 2005.

Efter lovens ikrafttræden vil der ikke længere være behov for den særlige forsøgsordning i Københavns

Kommune. Det foreslås, at de unge, som ved lovens ikrafttræden er omfattet af forsøgsordningen, vil kunne fortsætte efter de rammer, der er fastsat i bekendtgørelsen om forsøgsordningen.

Bilag til f. t. l. vedr. en aktiv beskæftigelsesindsats

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

- 7) personer med varige begrænsninger i arbejdsevnen, der ikke modtager førtidspension efter lov om social pension, og som ikke er i stand til at fastholde eller opnå beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet, og
- 8) personer med handicap, jf. lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., der har gennemført en uddannelse af mindst 18 måneders varighed, som kan berettige til optagelse i en arbejdsløshedskasse, og som ikke har opnået ansættelse efter op til 2 år efter uddannelsens afslutning, og som mangler erhvervs erfaring inden for det arbejdsområde, som uddannelsen kvalificerer til.

Lovforslaget

§ 1

I lov nr. 419 af 10. juni 2003 om en aktiv beskæftigelsesindsats, som senest ændret ved lov nr. 423 og 424 af 9. juni 2004, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, nr. 7, udgår: »og«, i § 2, nr. 8, udgår: ».« og efter »til« indsættes: », og«, og efter nr. 8 indsættes:

»9) særligt udsatte unge under 18 år, hvor de eksisterende tilbud til unge under 18 år efter lov om social service ikke er tilstrækkelige, og som efter kommunens vurdering har behov for et tilbud efter kapitel 11.«

2. Efter § 50 indsættes:

»Kapitel 11 a

Virksomhedspraktik til særligt udsatte unge under 18 år

§ 50 a. Kommunen kan give tilbud om virksomhedspraktik efter kapitel 11 til særligt udsatte unge under 18 år, der er omfattet af § 2, nr. 9.

Stk. 2. Under virksomhedspraktik modtager den unge en godtgørelse. Godtgørelsen fastsættes i samarbejde med de faglige organisationer og med udgangspunkt i den mindste overenskomstsmæssige timeløn på det aktuelle ansættelsesområde. Godtgørelsen kan højst udgøre et beløb, der svarer til beløbet i § 25 f, stk. 2, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik.

Stk. 3. Afgørelse om virksomhedspraktik efter stk. 1 træffes med samtykke fra den unge og forældremyndighedens indehaver.«

Gældende formulering

§ 117. Kommunen afholder endeligt udgifter til vejledning, sagsbehandling og det individuelle kontaktførelse, til udarbejdelse af jobplaner og til administration i øvrigt, herunder lægeerklæringer m.v.

Lovforslaget

3. I § 117, stk. 1, indsættes efter »jobplaner«: », godtgørelse efter § 50 a«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2005.

Stk. 2. Unge, der ved lovens ikrafttræden har fået et tilbud efter § 1 i bekendtgørelse af ... om forsøgsordninger efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, vil kunne fortsætte efter de rammer, der er fastsat i bekendtgørelsen.

Til lovforslag nr. L 19. Skriftlig fremsættelse (7. oktober 2004)

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (Virksomhedspraktik til særligt udsatte unge under 18 år)

(Lovforslag nr. L 19).

Lovforslaget er et led i indsatsen for unge kriminelle under 18 år.

Det foreslås at udbrede de gode erfaringer fra projekt "Spydspidsen" i Københavns Kommune til en generel ordning, som giver kommunerne mulighed for at tilbyde redskabet virksomhedspraktik til marginaliserede unge primært mellem 15 og 18 år.

Det foreslås derfor at give kommunen mulighed for at anvende redskabet virksomhedspraktik til marginaliserede unge primært mellem 15-

18 år i de tilfælde, hvor servicelovens regler om særlig støtte, herunder i form af praktiktilbud, har vist sig utilstrækkelige til at give den unge støtte til at komme på rette spor og få den fornødne tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det foreslås videre at give kommunen mulighed for under virksomhedspraktikken at udbetale den unge en godtgørelse, som højest kan udgøre et beløb, der svarer til satsen for unge udeboende under 25 år, der har modtaget kontanthjælp i 6 måneder eller mere. Godtgørelsen fastsættes i samarbejde med de faglige organisationer og med udgangspunkt i den mindste overenskomstmæssige timeløn på det pågældende område.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2005.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.